

Taku veidošana un uzturēšana Latvijas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās – pieredze Ķemeru Nacionālajā parkā

Agnese Balandiņa
Dabas aizsardzības pārvaldes
Pierīgas reģionālās administrācijas
Dabas izglītības centra «Meža māja» vadītāja

Liepāja,
24.04.2018.

ES Kohēzijas fonda projekts «Antropogēno slodzi samazinošas infrastruktūras izbūve NATURA 2000 teritorijās»

2010. – 2015. gadam Latvijas ĪADT ieguldīti ~ 7,5 miljoni EUR

Infrastruktūra	1. kārtā	2. kārtā	3. kārtā	Vienības
Skatu torņi	9	5	1	gab.
Skatu platformas	5	13	8	gab.
Dabas takas	15898	4707	10480	m
Laipas	9448	4849	2352	m
Tilti(ņi)	96	12	634	m
Kāpnes	241	1486	1244	m
Auto stāvlaukumi	7859	14 gab.	8530	m2
Barjeras	197	3376	297	m
Ceļu barjeras	70	1037	7	gab.
Informācijas stendi	111	103	46	gab.
Laivu piestātnes	2	19	7	gab.
Tualetes	14	28	13	gab.
Autoceļi	1 pc.	7 gab.	13035	m
Veloceliņi			11900	m
Nojumes	4	26	14	gab.
Tūristu apmetnes (galdi, soli, ugunskura vietas)	91	120	93	gab.
Atkritumu urnas	57		37	gab.
Bērnu rotaļlaukumi		1	3	gab. .

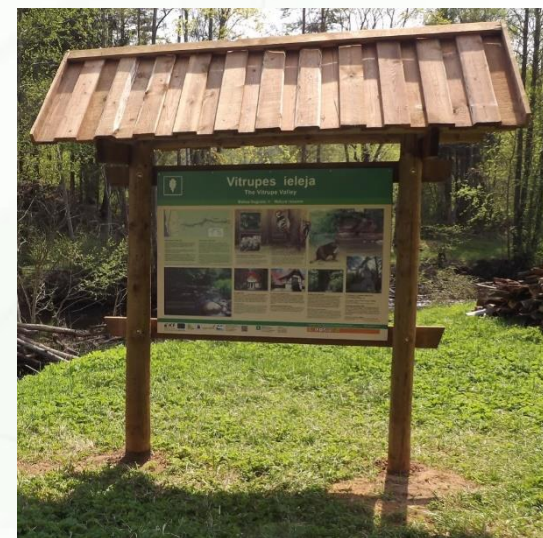

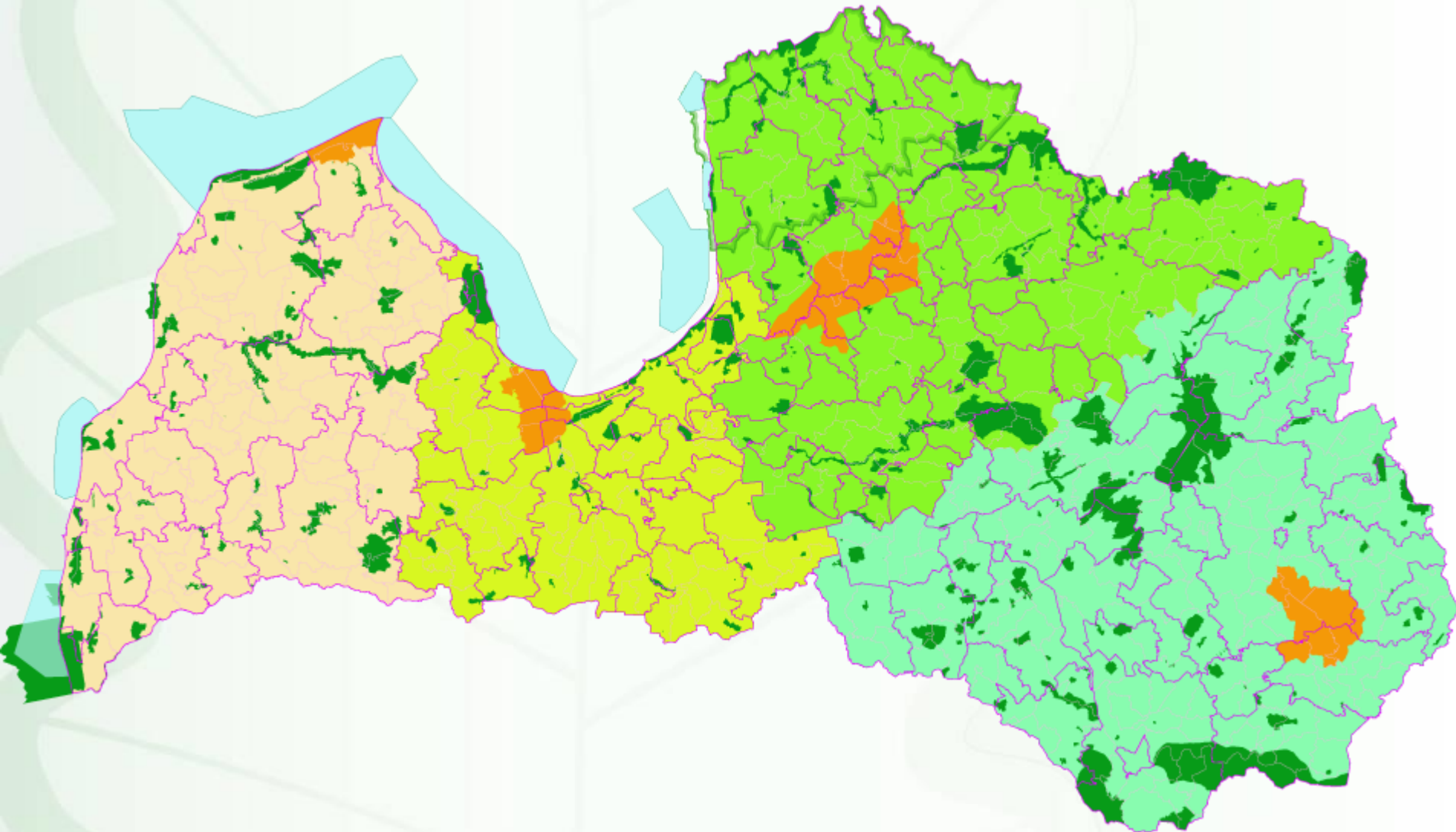

Takas ĪADT – kāpēc par

- iespēja būt tuvāk dabai, to labāk iepazīt, izprast un iemīlēt (= radīt pamatu cilvēku vēlmei iesaistīties dabas saglabāšanā un/vai atbalstīt citu pušu centienus to darīt)
- radīt iespējas vietējās uzņēmējdarbības atbalstam – cilvēks ilgāk uzkavējas teritorijā, līdz ar to, arī radot lielāku ieguvumu vietējai ekonomikai

Latvijas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizņem tikai 12% kopējās valsts platības

Dabas taka ĪADT

- Vai visas iespējas ārpus ĪADT jau izsmeltas?
- Dabas aizsardzības plāns
- Datu sistēma «Ozols» (www.daba.gov.lv – Tēmas – Dati)
- ĪADT neitrālā zona
- Cilvēku jau ietekmētas un/vai degradētas teritorijas
- Vienkāršākais un pareizākais sākums (= pirms jebkādiem plāniem, budžetiem, projektiem utt.) – saruna tuvējā Pārvaldes administrācijā ☺

Laipa Lielajā tīrelī – tapšanas piemērs I

- Ideja ap 2000. gadu – nodrošināt iespēju cilvēkiem parādīt augsto purvu:
 - ✓ citas tādas iespējas (tuvumā) nav (unikalitāte);
 - ✓ liels potenciāls gan dabas izziņai un izglītībai, gan pozitīvas attieksmes veidošanā pret dabu vispār;
 - ✓ ir piemērota vieta, kur cilvēku klātbūtne bijusi jau gadu desmitiem, jau izveidota laipa, ir piebraucamais ceļš, vieta stāvlaukumam (vecā meteo stacija ar laipu purvā)
 - ✓ tuvumā uzņēmēji, tūrisma pakalpojumu iespējas
 - ✓ sasniedzama arī ar sabiedrisko transportu

Laipa Lielajā tīrelī – tapšanas piemērs II

- Ideja iekļauta dabas aizsardzības plānā
- Vairākkārtēja vietas apskate un nospraušana dabā, ekspertu vērtējums
- Būvniecība – purvā (arī citos mitrājos) iespējams tikai laipu segums, kas netraucē dabisko ūdens plūsmu un arī pats neapplūst. Būvniecības process – izaicinošs
- Interpretācija – sniedzamās informācijas plānošana un izvietošana (stendi un informācijas materiāli; saturs, valodas)
- Potenciāla pilnvērtīga izmantošana – gidētas ekskursijas, dabas izglītības nodarbības un citu piedāvājumu veidošana
- Universālais dizains (iecere nākotnei)

Kadri no filmas «Ķemeru
Nacionālais parks» (Vides
filmu studija; 2006. g.;
pieejama
www.youtube.com –
Ķemeru Nacionālais parks)

Regulārie uzturēšanas darbi

- Regulāra objekta apsekošana – vai nav kas salauzts, noplēsts, izbalējis utt..
- Atkritumu apsaimniekošana. Princips «Nes atkritumus līdzī – nemeklē miskasti dabā!»
- Remontdarbi
- Apmeklētāju monitorings – uzskaitē un anketēšana; virzīšana un plāns «B», ja kļūst pārāk daudz!!!

Apsaimniekošana
sadarbībā ar SIA
«Rabarbers – BR»

Velomaršruti Valguma ezera apkārtnē

- Esošas infrastruktūras potenciāla izmantošana (esoši zemes un grants ceļi)
- Dabas datu sistēma ozols, vairākkātēja apskate dabā
- Vienkāršs marķējums – ar krāsu uz kokiem. Talkas veidā 😊
- Uzturēšana – atkritumi, marķējuma atjaunošana (bieži vien ar praktikantu palīdzību), apauguma novākšana
- Informācijas materiāli – informācijas iekļaušana kartēs

Dabas vērtību apsaimniekošanas labie piemēri infrastruktūras objektu apkārtņē

Talkas zāļu purvā pie Kaņiera ezera – putnu torņa un niedrāju laipas apkārtņē

Pārvaldes apkopotais labo darbu piedāvājumu saraksts dabai –
www.daba.gov.lv – Tēmas – Sabiedrības līdzdalība – Talkojam dabai

Idejas un vadlīnijas labiem darbiem – <http://nat-programme.daba.gov.lv> –
Publikācijas – Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā

Paldies

par

uzmanību! ☺

Agnese Balandiņa
Dabas aizsardzības pārvaldes
Pierīgas reģionālās administrācijas
Dabas izglītības centra «Meža māja» vadītāja
Meža māja, Ķemeri, Jūrmala, LV – 2012

Tel.: + 371 26424972

e-pasts: agnese.balandina@daba.gov.lv

vietne: <http://www.daba.gov.lv/kemeri>